

1. Test zo slov. jazyka a literatúry 2025

Text č. 1: Gabriel García Márquez: Plukovníkovi nemá kto napísať

- Pre plukovníka nič?

Plukovníka sa zmocnila hrôza. Poštmajster si vyhodil vrece na plece, zostúpil na cestu a odvetil, ani sa neobzrel:

- Plukovníkovi nemá kto napísať.

Plukovník sa nepobral rovno domov, ako mal vo zvyku. V krajčírskych dielni si vypil kávu, kým si Agustinovi kamaráti neprelistovali noviny. Cítil sa podvedený. Najradšej by tam bol ostal až do budúceho piatka, aby večer nemusel prísť k žene s prázdnyimi rukami. Ale keď zatvorili krajčírstvo, musel čeliť skutočnosti. Žena ho už čakala.

- Nič? - opýtala sa.

- Nič, - odvetil plukovník.

Nasledujúci piatok znovu zašiel k člnom. A zase sa vrátil domov bez očakávaného listu ako každý piatok.

- Dost' sme sa už načakali, - povedala mu toho večera žena. - Človek musí mať kónskú trpezlivosť ako ty, aby čakal na list pätnásť rokov.

- Plukovník si ľahol na rohož, aby si prečítal noviny.

- Musíme počkať, až na nás príde rad, - chlácholil ju.

- Naše číslo je tisícosemstodvadsaťtri.

- Odvtedy, čo čakáme, vyšlo to číslo už dva razy v lotérii, - odvetila žena.

1. Pointou ukážky je zdôrazniť:

A. naivitu plukovníka	C. absurditu byrokracie
B. poštmajstrovu ľahostajnosť	D. nepochopenie manželky

2. Kde plukovník strávil čas pred tým, ako sa vrátil domov?

- A. V kostole. B. V krajčírskych dielni. C. Na pošte. D. U priateľov.

3. Ktoré tvrdenie o ukážke neplatí:

- A. Plukovník bol rozrušený, pretože jeho žena sa naňho hnevala, že neprišiel s listom.
- B. Plukovníkova žena sa začala obávať, že list už nikdy nepríde.
- C. Počas piatkových návštev u poštmajstra plukovník každý týždeň dostával list.
- D. Plukovník sa cítil podvedený, pretože musel prísť k žene s prázdnyimi rukami.

4. Ktorým slovtvorným postupom vzniklo slovo *poštmajster*?

5. Aký je účel opakovania situácie, že plukovník prichádza domov bez listu?

- A. Ukázať, že plukovník nikdy nezískal list, ale stále pokračuje v nádeji.
- B. Ukázať, že plukovník je zanedbávaný a nehodný lásky.
- C. Ukázať, že každý týždeň dostáva nový list, ale tento týždeň sa to zmení.
- D. Ukázať, že plukovník je unavený z neustáleho čakania.

6. Akú úlohu zohráva dialóg medzi plukovníkom a jeho ženou?

- A. Ukazuje, že plukovník je považovaný za silného, keď sa rozpráva s manželkou.
- B. Ukazuje, ako sa obaja vyrovnávajú s neustálym sklamaním z čakania na list.
- C. Prehlbuje emocionálnu izoláciu postáv.
- D. Rozvíja napätie medzi plukovníkom a poštmajstrom.

7. Čo symbolizuje čakanie na list v texte?

- A. Nádej a túžbu, ktorá zostáva nenaplnená.
- B. Materiálne bohatstvo, ktoré plukovník nikdy nezíska.
- C. Zbabelosť a strach z konfrontácie.
- D. Neustály pohyb a hľadanie nových začiatkov.

8. Aký slohový postup dominuje v uvedenej ukážke?

9. Vypíš z textovej ukážky frazeologizmus.

10. Nahrad' číslovku v poslednej replike ukážky jedným slovom.

Text č. 2 :

BRATISLAVA. Desiat dní po odstavení katastra nehnuteľností hackermi si šéf katastrálneho úradu Juraj Celler najal na vybavovanie právnych záležitostí prominentných advokátov.

V stredu 15. januára uzavrel zmluvu s advokátskou kanceláriou Chrenek, Toman, Kotrba. Zverejnená je v Centrálnom registri zmlúv na internete.

Úrad Geodézie, kartografie a katastra do redakčnej uzávierky neodpovedal, či zmluva súvisí s dianím okolo hackerského útoku, a či najatá advokátska kancelária má za úlohu riešiť právne problémy s ním spojené.

K odstaveniu katastra došlo v nedeľu 5. januára, **pričom** základné služby nefungujú doteraz. Bol to najväčší hackerský útok v histórii Slovenska. Páchatelia požadovali výkupné 12 miliónov e...

11. Ku ktorému štýlu patrí ukážka č. 2?

12. Ktoré tvrdenie o ukážke č.2 **neplatí**:

- A. Kataster nehnuteľností bol odstavený hackermi 5. januára.
- B. Šéf katastrálneho úradu nezverejnil zmluvu s advokátskou kanceláriou.
- C. Úrad geodézie neodpovedal, či zmluva súvisí s hackerským útokom.
- D. Hackeri požadovali výkupné 12 miliónov.

13. Vypíšte združené pomenovania z 2. a 3. odseku ukážky č.2.

14. Doplníte správny tvar slova na konci ukážky; ak sa skloňuje, určte, podľa akého vzoru.

15. Ktorý slohový postup dominuje v ukážke č.2?

16. V ktorej možnosti **nie je** synonymum slova *prominentný*?

- A. renomovaný
- B. prestížny
- C. populárny
- D. vplyvný

17. Určte zvýraznený slovný druh v ukážke č.2.

18. Koľko čísloviek sa nachádza v ukážke č. 2?

19. Vypíšte z 3. odseku ukážky č. 2 slovo, v ktorom neplatí rytmický zákon.

20. V poslednom odseku ukážky č. 2 sa **nenachádza**:

- A. minimálne jeden viacnásobný vetný člen
- B. aspoň jedna radová číslovka
- C. viac ako jeden zhodný prívlastok
- D. aspoň jeden predmet

Text č. 3 : Emil Boleslav Lukáč: Balada

*Biela, je púpä v polosne;
rty na rty, drahá, položme.*

*Čierna, sú oči ako noc.
Jaj, ľudia, ľudia, na pomoc.*

*Sivá, je súmrak severný.
Si neverná? Som neverný.*

*Rudá, je klenba, pomsta, krv.
Že sme to nevedeli prv.*

21. Ku ktorému literárnemu druhu patrí ukážka č.3?

22. Z poslednej strofy vypíšte slovo(á) so slabikotvornou spoluhláskou.

23. Aký rým využil autor v ukážke č.3

24. Ktorá farba je spojená s láskou a nehou?

A. čierna B. biela C. sivá D. rudá

25. Ktoré tvrdenie o ukážke č. 3 neplatí?

- A. V ukážke sa nachádzajú aspoň dve prídavné mená.
- B. V ukážke sú najmenej dve oslovenia.
- C. V ukážke prevažujú dejové slovesá.
- D. V ukážke je aspoň jedno citoslovce.

26. Ktorý umelecký prostriedok sa v ukážke č. 3 nenachádza?

- A. metafora
- B. personifikácia
- C. básnická otázka
- D. prirovnanie

27. Utvorte nominatív plurálu od slova *púpä*; podľa ktorého vzoru sa skloňuje?

28. V ktorej strofe sa nachádza kontrast?

29. Vypíšte z ukážky pomnožné básnické slovo českého pôvodu a utvorte od neho lokál.

30. Aký motív rámcuje ľúbostnú tému básne?

- A. spoločenský
- B. prírodný
- C. národný
- D. motív domova

KĹÚČ ODPOVEDÍ
Slovenský jazyk a literatúra, 1. termín
2025

Kód žiaka

	Odpoveď	Body
1.	C	1
2.	B	1
3.	C	1
4.	skladaním	1
5.	A	1
6.	B	1
7.	A	1
8.	rozprávací	1
9.	Mať konskú trpezlivosť	1
10.	dvakrát	1
11.	K publicistickému	1
12.	B	1
13.	Centrálny register zmlúv Úrad Geodézie, kartografie a katastra	1
14.	eur, mesto	1
15.	informačný	1
16.	C	1
17.	spojka	1
18.	4	1
19.	s dianím	1
20.	A	1
21.	k lyrike	1
22.	krv, prv	1
23.	združený	1
24.	B	1
25.	C	1
26.	B	1
27.	púpätá, dievča	1
28.	v tretej (predposlednej)	1
29.	rty, rtoch	1
30.	B	1

Počet bodov:

/30

Počet percent:

Hodnotili:

